

arbeidsretten

Kompensasjon- skiftsbytte

Overenskomsten for flyttbare innretninger mm. mellom LO/Styrke og Norges Rederiforbund har i punkt 7 bestemmelser om nattillegg. Det var enighet mellom partene om at nattillegget dekker handover (tid medgått til erfaringsutveksling ved skiftbytte) når det i en oppholdsperiode arbeides en uke natt og en uke dag. En ansatt hadde ved tre anledninger bare hatt dagskift i sin oppholdsperiode og spørsmålet var da om tid medgått til handover på vedkommendes fritid skulle kompenseres etter overenskomsten punkt 8 annet ledd. Arbeidsrettens flertall kom på bakgrunn av ordlyden i punkt 7 at nattillegget ikke er en kompensasjon for å gå i en skiftgående stilling, men kompensasjon for ulempene ved det å arbeide natt. Det var ikke fremlagt dokumentasjon eller opplysninger om praksis som kunne begrunne en annen forståelse. Når det ikke utbetales nattillegg i en oppholdsperiode, må tid medgått til handover derfor falle inn under kompensasjonsbestemmelsen i punkt 8. annet ledd. Dissens 5-2.

Sammendrag

**Dom 16. september 2025 i
sak nr. 2026/6, AR-2026-28**

**Landsorganisasjonen i Norge (advokat Edvard Bakke) mot Norges Rederiforbund og
Transocean Norway Operations AS (advokat Erlend Vasshus).**

Dommere: Tron Løkken Sundet, Hanne Inger Bjurstrøm, Johan Kr. Øydegard, Tor-Arne Solbakken, Roger Hansen, Bent Ove Hanasand, Anne Lise Aukner.

DOM

- (1) Saken gjelder forståelsen av Overenskomsten for flyttbare offshoreinnretninger m.m. Spørsmålet er om en arbeidstaker som bare arbeider dagskift i en oppholdsperiode, og derfor ikke får nattillegg etter Overenskomsten punkt 7, har rett til kompensasjon etter punkt 8 annet ledd for såkalt «handover» i forbindelse med skiftbytte.
- (2) **Sakens tariffrettslige ramme**
- (3) Partene er bundet av overenskomst for ansatte på flyttbare innretninger samt boring og forpleining på permanent plasserte innretninger på norsk

kontinentalsokkel/flyteriggoverenskomsten mellom Landsorganisasjonen i Norge/Forbundet Styrke (Styrke) og Norges Rederiforbund (NR) for perioden 1. juni 2024–31. mai 2026 (overenskomsten). Overenskomsten punkt 3 har bestemmelser om arbeidstid og skiftordninger og 3.1 «definisjoner» lyder:

«Arbeidsperiode: Det tidsrom (vanligvis 12 timer) som arbeidstakeren er i arbeid for arbeidsgiver i løpet av et døgn.

Fritid: Tiden mellom to arbeidsperioder.

Oppholdsperiode: Det tidsrom arbeidstakeren oppholder seg i sammenheng på innretninger som faller inn under virkeområdet for Ramme forskriften kap. VIII.

Friperiode: Tiden mellom to oppholdsperioder.

Skiftarbeid: En arbeidsordning der arbeidsperiodene for den enkelte ansatte legges til ulike tider av døgnet etter en på forhånd fastlagt arbeidsplan.

Arbeidsplan: Plan som viser oppholdsperiode og friperiode.

Arbeidssyklus: En avgrenset del av arbeidsplanen med oppholdsperioder og friperioder som gjentas regelmessig og som til sammen gir en ukentlig arbeidstid i tråd med avtalens bestemmelser om arbeidstid.»

(4) Punkt 3.2 har bestemmelser om arbeidstid der det heter:

«Den alminnelige arbeidstiden skal ikke overstige 12 timer i døgnet og 33,6 timer i uken i gjennomsnitt i løpet av en periode på høyst ett år.

...

Den ansatte skal tildeles en arbeidsplan som inneholder oppholdsperioder på innretningen og om mulig sikkerhetsopplæring.

...

Partene er enige om at fra 1.1.2002 skal arbeidsplaner normalt være satt opp med 2 ukers oppholdsperioder fulgt av 4 ukers friperioder.»

(5) Bestemmelsen om «arbeidsperioder» i punkt 3.5 lyder:

«Den nærmere daglige arbeidstidsordningen avtales mellom partene om bord. Ingen ansatte har krav på å kunne arbeide utelukkende på dagtid. Når de ansatte ønsker det og intet annet er avtalt, skal man søke å legge forholdene til rette for et rimelig skifte mellom dag- og nattjeneste med mindre dette volder særlige vanskeligheter. Det foretas ikke trekk for pålagt hviletid.»

(6) Bestemmelsen i punkt 4.1 deler arbeidstakerne inn i ulike lønnsgrupper.

Lønnsgruppe 0–2 omfatter ledende personell, så som plattformsjef, boresjef og teknisk sjef. Deres lønn fastsettes individuelt, og de er ikke omfattet av overenskomstens bestemmelser om arbeids- og friperioder, overtid- og ulempetillegg m.m. De har derfor ikke krav på nattillegg, men omfanget av nattarbeid skal forutsetningsvis gjenspeiles i deres individuelle lønn. Det er hovedsakelig ansatte i gruppe 0–2 som bare arbeider dagskift.

(7) I bestemmelsen om «overtid» i punkt 5 heter det blant annet:

«5.1 Godtgjørelsens størrelse

For overtidarbeid gis en overtidsgodtgjørelse pr. time beregnet på grunnlag av 1/146 av satsene for normal månedslønn i lønsskalaen. For overtid betales et tillegg på 65 %. En påbegynt halvtimer skal som regel regnes som en hel halvtimer.

5.2 Arbeids utover 12 timer i døgnet

Arbeids utover 12 timer i døgnet er å betrakte som overtid og godtgjøres med satsene i pkt. 5.1. Det skal ikke gis overtidsgodtgjørelse dersom den forlengede tid skyldes bruk av fast avtalt svingskift og kompenseres med tilsvarende fritid i foregående eller etterfølgende arbeidsperiode eller ved avtalt skiftordning som vekselvis gir forskjellige timetall i oppholdsperiodene. Det skal likevel betales overtid for arbeid ut over 12 timer i sammenheng. Dette gjelder ikke for individuelt avlønnede.»

(8) Bestemmelsen om natttillegg i punkt 7 lyder:

«For nattarbeid utbetales et tillegg på kr. 107,50 pr. time arbeidet i tidsrommet utenom dagarbeidstiden (jfr. Pkt. 3.1). Det betales ikke tillegg for timer som er godtgjort med overtidsbetaling iht. pkt. 5.2 (arbeid utover 12 timer i døgnet).

Tillegget er en kompensasjon for alle ulemper ved denne form for arbeidstidsordning, inklusiv nødvendig tid for konferanse mellom arbeidstakere ved skiftbytte. Den ansatte skal ikke forlate arbeidsstedet før avløsning har funnet sted og avløser er informert om arbeidssituasjonen.»

(9) Overenskomsten punkt 8 har bestemmelser om kompensasjon for møter og konsultasjoner om bord på riggen. Det heter her:

«Blir den ansatte av arbeidsgiver innkalt i sin friperiode til møte eller konsultasjon godtgjøres dette med ordinær timebetaling tillagt 65 % for den medgåtte møtetid, dog minimum 6 timer. Innkalte nettbaserte møter eller konsultasjoner godtgjøres med ordinær timebetaling tillagt 65 % for den medgåtte møte/konsultasjonstid, dog minimum 2 timer. Det kompenseres ikke for møter som omfatter personlige forhold for den innkalte.

For pålagte møter om bord ut over den nødvendige tid for konferanse mellom arbeidstakerne ved skiftbytte iht. pkt 7 som kun unntaksvis skal overstige 15 minutter pr. skiftbytte, kompenseres med overtid for medgått tid. Dette gjelder ikke for individuelt avlønnet personell.»

(10) I punkt 20 er det gitt bestemmelser om «vikar/ressurspool», og Transocean har inngått egen avtale med de ansatte om etablering og bruk av personell fra slik pool.

(11) **Nærmere om tariffhistorien**

(12) Frem til 1990 hadde Norsk Sjømannsforbund og Arbeidsgiverforeningen for skip og offshorefartøyer (ASO), nå NR, tariffansvaret for flyttbare innretninger.

Overenskomsten mellom partene hadde ikke bestemmelser om hverken skift-, natt- eller handovertillegg. Overenskomsten mellom ASO og Oljearbeidernes Fellessammenslutning (OFS) på samme område hadde bestemmelser om skifttillegg for ansatte som arbeidet skift.

(13) 1990 ble det inngått ny overenskomst mellom Norsk Olje- og petrokjemisk fagforbund (NOPEF), i dag Styrke, og ASO. Overenskomsten 1990–1992 fikk i punkt 7 en bestemmelse om natttillegg med tilsvarende ordlyd som i gjeldende overenskomst.

- (14) Under tarifforhandlingene mellom ASO og OFS i 1990 erstattet partene skifttillegget i overenskomsten med et nattillegg tilsvarende punkt 7 i avtalen mellom ASO og NOPEF.
- (15) Bestemmelsen i punkt 8 annet ledd om kompensasjon for deltakelse på pålagte møter om bord kom inn i overenskomsten i 2010. Etter det opplyste var bakgrunnen for dette at antallet møter i de ansattes friperioder om bord hadde økt, blant annet i forbindelse med skiftbytte.
- (16) 9. november 2012 inngikk partene følgende protokoll:
- «Under henvisning til sak 28/11 for Arbeidsretten mellom de samme parter, og Arbeidsrettens dom i sak 34/2011 i sak mellom Norges Rederiforbund og SAFE, er partene enige om følgende forståelse av overenskomsten:
1. Den samlede tiden som medgår til erfaringsoverføring mellom skiftene i form av preskiftmøter og personlig handover skal i normaltillfellene ikke overstige 15 minutter pr. skift, da dette er dekket gjennom nattskiftkompensasjonen jf. overenskomstens punkt 7 annet ledd. Dersom bedriften ønsket ordninger utover dette må det enten gjøres til en frivillig ordning eller at tid utover 15 minutter kompenseres i medhold av overenskomsten punkt 8 annet ledd.
 2. For rene dagstillinger som ikke tilkommer nattillegg etter punkt 7, vil eventuell pålagt deltagelse på slike møter bli kompensert i henhold til overenskomstens punkt 8 annet ledd.
 3. Sak nr. 28/2011 begjæres hevet som forlikt ved felles prosesskrift til Arbeidsretten.»
- (17) Protokollen hadde bakgrunn i to saker for Arbeidsretten, sak nr. 28/2011 (NR og NOPEF) og sak nr. 34/2011 (NR og SAFE). Spørsmålet i begge sakene var om preskiftmøter i forbindelse med skiftbytte var kompensert gjennom nattillegget, eller om dette skulle kompenseres etter punkt 8 annet ledd. I saken mellom NR og SAFE (ARD-2012-167) kom Arbeidsretten til at deltakelse på slike møter ble kompensert gjennom nattillegget i punkt 7.
- (18) På bakgrunn av en lokal tvist ved bedriften COSL om kompensasjon for møter i forbindelse med skiftbytte ble det 10. desember 2015 inngått følgende uenighetsprotokoll mellom NR og Industri og Energi:

«Bakgrunnen for tvisten var lokal uenighetsprotokoll av 11. juni 2015 vedrørende krav om handovertillegg for ansatte som kun jobbet dag på enkeltturer som følge av den tidsbegrensede lønns- og arbeidstidsreduksjonen i COSL.

Industri Energi anførte:

En forutsetning for at nattillegg i pkt. 7 skal kunne dekke opp for andre ulemper enn bare nattarbeid, slik som «erfaringsoverføring» mellom skiftene i form av preskiftmøter, er at det jobbes lik dag og natt hver tur.

I dette tilfellet hvor de kun har vært ute en uke på dagskift kompenseres de ikke via nattskifttillegget, og må således kompenseres med overtid for medgått tid.

Viser også til protokoll mellom NR og IE, datert 9. november 2012.

Bedriften og Norges Rederiforbund anførte:

Natttillegget i overenskomsten punkt 7 kompenserer for flere ulemper, herunder nødvendig tid til konferanse mellom arbeidstakere ved skiftbytte. Skiftgående personell som ikke går i rene dagstillinger, arbeider presumtivt noenlunde like mye dag som natt. Man får ikke rett på overtidsbetaling for handover på inntil 15 minutter selv om man på enkeltturer ikke jobber natt. Partene kom ikke til enighet.»

(19) **Nærmere om sakens bakgrunn**

- (20) En ansatt i Transocean, som normalt arbeidet etter en skiftordning med en uke natt og en uke dag, hadde i tre oppholdsperioder mellom 27. juli 2022 til 29. januar 2024 bare dagskift. Etter det opplyste skyldtes dette i to av tilfellene at tidene for helikoptertransport ble endret. I ett tilfelle ble han innvilget velferdspermisjon i den perioden han etter arbeidsplanen skulle ha arbeidet natt. Fordi han ikke mottok nattillegg i disse tre periodene, krevde han kompensasjon for medgått tid til «handover» etter overenskomsten punkt 8 annet ledd. Med handover menes tid medgått til erfaringsutveksling mm ved skiftbytter. Kravet knyttet til oppholdsperioden hvor han ble innvilget velferdspermisjon er senere frafalt.
- (21) Det følger av overenskomsten punkt 5 at arbeidsgiver skal søke å legge til rette for en rimelig fordeling mellom dag- og nattskift i de ansattes oppholdsperioder med mindre dette volder særlige vanskeligheter. Normalt organiseres arbeidstiden innenfor overenskomstområdet slik at de ansatte i oppholdsperioden arbeider en uke natt og en uke dag. Overenskomsten utelukker ikke en skiftplan hvor det arbeides sammenhengende natt eller dag i en oppholdsperiode. Etter det opplyste er en arbeidsperiode med sammenhengende nattskift svært uvanlig på grunn av belastningen med denne typen arbeid.
- (22) Døgnskuttinuerlig drift medfører normalt to skiftbytter i døgnet. Partene er enige om at når den ansatte arbeider vekselvis en uke natt og en uke dag i oppholdsperioden kompenseres møter i forbindelse med skiftbytte gjennom nattillegget i punkt 7. Det følger av overenskomsten punkt 8 annet ledd at slike møter normalt skal avvikles innenfor 15 minutter.
- (23) Etter det opplyste oppstår det av og til omstendigheter som gjør at det i en oppholdsperiode bare arbeides dagtid. Dette kan blant annet skyldes sykdom, endring av tidspunkt for helikoptertransport, verkstedsopphold, bruk av vikarer m.m. Hvor ofte dette skjer er ikke nærmere belyst i saken.
- (24) Tvisten ble forhandlet lokalt 16. desember 2024 og 13. mars 2025. I protokollen fra forhandlingene heter det:

«Fagforeningens syn:

Gary Wilson har gått 3 turer på ren dagstilling og det tilkom ikke nattillegg etter tariffens punkt 7. På turene har han hatt handover møter som følger:

- Wed 27.07.2002 – Wed 10.08. 2022 15 x 0,5 hour meetings 7,5 hrs overtime
Joined rig on Thursday 26th but helicopter was after the morning pre shift meeting which is attended in off shift hours.
- Wed 05.04 2023 – Mon 17.04. 2023 13 x 0,5 hour meetings 6,5 hours overtime
Joined rig on Tuesday 4th but helicopter was after the pre shift meeting as above
- Fri 26.1. 2024 – Mon 29.01. 2024 4 x 0,5 hour meetings 2 hours overtime

Gary har krav på kompensasjon for handover møtene som listet.

Kravet er totalt 16 timer overtid.

Bedriftens syn:

Gary Wilson går normalt i en rotasjon mellom dagskift og nattskift. Pga. endringer i helikoptertider ble det ved disse oppholdsperiodene endringer i skiftordning om en startet eller avsluttet på dagskift eller nattskift. Da han normalt følger en skiftordning kompenseres han ikke for handover. Det vises i den forbindelse til tariffavtalens pkt. 7.»

(25) Partene sentralt tvisteforhandlet 26. oktober 2025. I tvisteprotokollen heter det:

«LOs merknad:

En arbeider som kun går dagskift i en oppholdsperiode i en arbeidssyklus, mottar ikke nattillegg for den aktuelle rotasjonen, jf. flyteriggavtalen punkt 7.

LO gjør gjeldende at en arbeider som kun går dagskift i en oppholdsperiode i en arbeidssyklus, for den aktuelle arbeidssyklusen har en ren dagstilling, jf. ARD-2006-247.

Arbeidstakere som går dag- og nattskift i samme oppholdsperiode, mottar nattillegg for den aktuelle arbeidssyklus og vil ikke kompenseres for deltakelse på handover-møter på sin fritid om bord, såfremt de ikke overstiger 15 minutter, jf. flyteriggavtalen punkt 7, ARD-2006-167 og protokoll mellom LO og NR av 9.1.2012.

LO gjør gjeldende at arbeidere som kun går dagskift i en oppholdsperiode i en arbeidssyklus og som deltar på handover-møter på sin fritid om bord, har krav på overtid i samsvar med flyteriggoverenskomsten punkt 8 annet ledd.

LO krever gjenoppretting av tariffmessig korrekt tilstand, herunder krav om etterbetaling.

Norges Rederiforbunds merknad:

Det følger direkte av annet avsnitt i overenskomstens punkt 7 og 8.jf. Arbeidsrettens dom ARD-2012-167 og avklarende protokoll mellom LO og Norges Rederiforbund av 9. november 2012, at arbeidstaker i skiftgående stilling ikke har rett på kompensasjon for handover-møter.

Kompensasjon for handover ved skiftbytte er innbakt i nattillegget, som er en «kompensasjon for alle ulemper ved denne form for arbeidstidsordning.» At det forekommer avvik fra skiftsrytmen er alminnelig ved skiftarbeid på flytende innretning som beveger seg fra lokasjon til lokasjon. Wilson har hatt den samme skiftgående stillingen i hele perioden. Han har ikke innehatt en dagstilling.

I anledning av den lokale protokollen av 24. mars bemerkes: Etter overenskomstens punkt 8 gjelder «medgått tid», som i disse tilfellene vil utgjøre 15 minutter. Det kan under enhver omstendighet ikke være grunnlag for kompensasjon i situasjoner hvor nattarbeid faller bort som følge av at arbeidstaker innvilges velferdspermisjon, hvilket var tilfelle i den tredje av de omtvistede periodene (26.- 29. januar).»

(26) LO tok ut stevning for Arbeidsretten 17. februar 2026. Norges Rederiforbund innga tilsvaer 13. mars 2026. Hovedforhandling ble avholdt 20.–21. august 2026. To parter og tre vitner avga forklaring. Ett vitne avga forklaring som fjernavhør, jf. arbeidstvistloven § 51 første ledd siste setning og tvisteloven § 21-10. Det ble for øvrig fremlagt slik dokumentasjon som fremgår av rettsboken.

(27) **Partenes påstandsgrunnlag og påstander**

- (28) *Landsorganisasjonen i Norge*, med Forbundet Styrke, har i korte trekk anført:
- (29) Overenskomsten punkt 7 kompenserer for ulempene ved å jobbe nattskift. Det er ingen holdepunkter hverken i ordlyden eller tariffhistorien for at nattillegget også skal kompensere for andre ulemper ved det å arbeide skift.
- (30) Natttillegget kompenserer for nødvendig tid til handover for ansatte som arbeider nattskift. Arbeider man bare dag i en oppholdsperiode har man ikke krav på nattillegg. Tid medgått til handover må da kompenseres etter punkt 8 annet ledd.
- (31) Protokollen fra 2012 endrer ikke dette. Overenskomsten har ingen definisjon av «dagstilling». En ansatt som kun arbeider dag i en arbeidssyklus, har en «ren dagstilling» og vil etter protokollen ha rett til kompensasjon etter punkt 8 annet ledd for møter i fritiden. Det følger av forklaringen fra NR at tvistespørsmålet i vår sak ikke var tema mellom partene den gang. LO ville aldri ha undertegnet en protokoll som gikk ut på at arbeidstakere skulle arbeide gratis på sin fritid.
- (32) Situasjonen ved COSL i 2015 var spesiell ved at de ansatte her hadde gått med på en lønns- og arbeidstidsreduksjon for å unngå nedbemanning. LOs tariffstandpunkt fremgår klart av protokollen mellom partene. NR hadde på den bakgrunn ikke grunn til å tro at LO hadde oppgitt sitt tariffstandpunkt selv om uenigheten ikke ble tatt videre. Transocean har så sent som i 2026 praktisert bestemmelsen i tråd med LOs forståelse i forbindelse med et verkstedsopphold i Hammerfest. Det er nedlagt slik påstand:

«1. En arbeider som kun går dagskift i en oppholdsperiode, og som deltar på handover-møter på sin fritid om bord, har krav på overtid i samsvar med flyteriggoverenskomsten punkt 8 annet ledd.

2. Saksøkte dømmes til etterbetaling i samsvar med påstandens punkt 1.»

- (33) *Norges Rederiforbund og Transocean Norway Operations AS* har i korte trekk anført:
- (34) Det følger av ordlyden i punkt 7 at nattillegget er en kompensasjon for ulempene ved det å inngå i en arbeidstidsordning som inkluderer nattarbeid. Kompensasjonen forholder seg ikke til den enkeltes oppholdsperiode, men til den arbeidstidsordning som er avtalt. Arbeidsoppgavene på en rigg er av en slik karakter at skiftplanene med visse mellomrom må endres, og i perioder vil det jobbes mer dag enn natt, mens det i andre perioder vil det være motsatt. Dette vil derfor jevne seg ut over tid.

- (35) Denne forståelse støttes av protokollen mellom partene fra 2012. Det følger av protokollens punkt 2 at det bare er ansatte i «rene dagstillinger», som har rett til kompensasjon for handover etter punkt 8 annet ledd. For ansatte som inngår i en skiftplan med nattarbeid er dette kompensert gjennom nattillegget. Tvistetemaet i vår sak var godt kjent for partene da protokollen ble inngått og ordlyden her var bevisst.
- (36) NR har konsekvent rådgitt sine medlemmer i tråd med dette. Det følger av forklaringen fra Transocean at bedriften ikke er kjent med at ansatte har fått kompensasjon etter punkt 8 annet ledd i tilsvarende tilfeller. Dette til tross for at det jevnlig skjer endringer som medfører at ansatte bare arbeider dagskift i en oppholdsperiode.
- (37) Uenighetsprotokollen mellom partene fra 2015 med bakgrunn i tvisten ved COSL ble aldri fulgt opp av LO. NR la derfor til grunn at partene hadde en felles tariff forståelse og at LO hadde oppgitt sitt tidligere standpunkt. Når LO først tar dette opp igjen i 2026, må kravet uansett anses som bortfalt på grunnlag av passivitet.
- (38) LO har selv lagt til grunn at den enkeltes arbeidsplan må være avgjørende, ved å frafalle kravet for den perioden det ble innvilget velferdspermisjon. Det er også enighet om at rett til handover etter punkt 8 annet ledd ikke er aktuelt dersom en periode med dagskift skyldes sykdom, fordi nattillegget er inkludert i sykepengene. Konsekvensene av LOs påstand er at dersom det arbeides 14 dagskift i en 2–4-rotasjon vil dette gi rett til overtid for alle handovermøter i oppholdsperioden, men dersom det i en tilsvarende periode arbeides 13 dagskift og ett nattskift har man ikke krav på noe overtid. Konsekvensene av LOs syn vil være en uforståelig og inkonsekvent bestemmelse.
- (39) Det er nedlagt slik påstand:

«De saksøkte frifinnes.»

(40) **Arbeidsrettens merknader**

- (41) Spørsmålet retten skal ta stilling til er om en ansatt i skiftgående stilling som i en oppholdsperiode bare har arbeidet dagskift, har krav på godtgjørelse etter overenskomsten punkt 8 annet ledd for medgått tid til handover mellom skiftene. Konkret knytter tvisten seg til en ansatt i Transocean som ved to anledninger bare jobbet dagskift i oppholdsperioden på grunn av endringer i helikoptertidene for

transport til og fra riggen, og som derfor ikke mottok nattillegg i den aktuelle oppholdsperioden.

- (42) Oppholdsperioden etter overenskomsten er normalt inndelt slik at det arbeides en uke natt og en uke dag. Etter det opplyste er det likevel ikke helt uvanlig at det inntreffer forhold som gjør at skiftplanene endres slik som i denne saken. Hvor ofte dette skjer er ikke nærmere belyst for retten.

- (43) Overenskomsten punkt 7 og punkt 8 annet ledd lyder:

«For nattarbeid utbetales et tillegg på kr. 107,50 pr. time arbeidet i tidsrommet utenom dagarbeidstiden (jfr. Pkt. 3.1). Det betales ikke tillegg for timer som er godtgjort med overtidbetaling iht. pkt. 5.2 (arbeid utover 12 timer i døgnet).

Tillegget er en kompensasjon for alle ulemper ved denne form for arbeidstidsordning, inklusiv nødvendig tid for konferanse mellom arbeidstakere ved skiftbytte. Den ansatte skal ikke forlate arbeidsstedet før avløsning har funnet sted og avløser er informert om arbeidssituasjonen

...

For pålagte møter om bord ut over den nødvendige tid for konferanse mellom arbeidstakerne ved skiftbytte iht. pkt 7 som kun unntaksvis skal overstige 15 minutter pr. skiftbytte, kompenseres med overtid for medgått tid. Dette gjelder ikke for individuelt avlønnet personell.»

- (44) Arbeidsrettens flertall, dommerne *Sundet, Bjurstrøm, Øydegard, Solbakken* og *Hansen* har kommet til at saksøker må gis medhold i påstanden, og vil bemerke:
- (45) Ifølge de saksøkte kompenserer nattillegget etter punkt 7 første ledd for alle ulemper ved å inngå i en skiftplan hvor det vekselvis arbeides dag og natt. Selv om det i en enkelt oppholdsperiode bare arbeides dagskift gir ikke dette rett til overtid etter punkt 8 annet ledd. Kompensasjonen er basert på den arbeidstidsordningen vedkommende inngår i, og tilfældige endringer i denne er derfor uten betydning. Endring av skiftplanene skjer relativt ofte og forholdet mellom nattskift og dagskift vil jevne seg ut over tid.
- (46) Denne forståelse kan etter flertallets syn vanskelig utledes av ordlyden i punkt 7 annet ledd. Det heter her at nattillegget skal dekke alle ulemper ved «denne form for arbeidstidsordning». Det er naturlig å lese bestemmelsen slik at «denne» her viser tilbake til «nattarbeid» i punkt 7 første ledd. Nattillegget er derfor en kompensasjon for belastningen ved det å arbeide natt. Etter flertallets syn er det ikke fremlagt dokumentasjon eller opplysninger om praksis som underbygger en annen forståelse.
- (47) Partene er enige om at handover er dekket gjennom nattillegget når det i oppholdsperioden arbeides både natt og dag. Ifølge de saksøkte viser dette at nattillegget ikke bare er en kompensasjon for nattarbeid. Dersom det bare arbeides

dagskift i en oppholdsperiode, vil det imidlertid ikke bli utbetalt noe nattillegg. Medgått tid til skiftbytte i den ansattes fritid blir i slike tilfeller ikke kompensert gjennom nattillegget. Etter overenskomsten punkt 8 annet ledd er handover innenfor en periode på 15 minutter dekket av nattillegget etter punkt 7. Tid medgått til dette, som ikke dekkes av nattillegget, må derfor anses som «pålagte møter om bord» og skal kompenseres etter punkt 8 annet ledd.

- (48) De saksøktes anførsel om at forholdet mellom nattskift og dagskift vil jevne seg ut over tid kan etter flertallets syn heller ikke føre frem. Selv om forholdet mellom dag- og nattskift over tid jevner seg ut på virksomhetsnivå, er det ikke fremlagt dokumentasjon som tilsier annet enn at disse endringene slår tilfeldig ut for den enkelte ansatte. En slik utjevningseffekt kan derfor ikke være avgjørende for den enkeltes rett til kompensasjon etter punkt 8 annet ledd.
- (49) Heller ikke protokollen mellom partene 9. november 2012 tilsier en annen løsning av det konkrete tvistespørsmålet. Partene er enige om at hovedformålet med denne var å regulere hvordan preskiftmøter skulle kompenseres etter overenskomsten på bakgrunn av dommen i Arbeidsretten i sak nr. 34/2011, jf. punkt 1 i protokollen. Samtidig uttalte partene i protokollens punkt 2 at ansatte i «rene dagstillinger» har rett til kompensasjon etter punkt 8 annet ledd for pålagt deltakelse på møter om bord.
- (50) Partene er uenige i hva som menes med «rene dagstillinger». De saksøkte anfører at «rene dagstillinger» omfatter arbeidstakere som ikke arbeider skift. Etter flertallets syn er det ikke nødvendig å ta stilling til dette for resultatet i saken. Protokollen sier at ansatte i «rene dagstillinger» har rett til kompensasjon etter punkt 8 annet ledd dersom de blir pålagt å delta på møter i sin fritid. Det kan ikke fra dette slutes at det motsatte gjelder for en som arbeider skift, men som i en periode bare arbeider dag. Protokollen løser ikke dette spørsmålet. NRs representant under forhandlingene om protokollen i 2012 har forklart at slike tilfeller ikke var tema mellom partene under forhandlingene den gang.
- (51) Praktiseringen av bestemmelsen er i liten grad blitt belyst under hovedforhandlingen. Flertallet finner derfor ikke grunn til å legge vesentlig vekt på enkelte e-poster som viser hvordan NR har rådgitt sine medlemmer i dette spørsmålet. Det samme må gjelde protokollen mellom partene fra 2015 om kompensasjon for handovermøter ved bedriften COSL. I protokollen gir partene

uttrykk for den samme forståelse av overenskomsten som de har i dag. At LO ikke forfulgte saken videre kan ikke i seg selv tillegges avgjørende vekt for forståelsen av bestemmelsen.

- (52) Eksemplene fra praksis og partenes anførsler viser at det kan tenkes mange ulike endringer som gjør at man helt eller delvis ikke får nattillegg. Spørsmålet i denne saken er hvordan bestemmelsene skal anvendes i en situasjon hvor en arbeidstaker på grunn av forhold hos virksomheten i en oppholdsperiode bare har arbeidet dagskift. Slike tilfeller må etter flertallets vurdering omfattes av punkt 8 annet ledd.
- (53) Arbeidsrettens mindretall, dommerne *Hanasand* og *Aukner* er kommet til at de saksøkte må frifinnes og vil bemerke:
- (54) Det følger av ordlyden i overenskomsten punkt 7.2 at nattillegget skal kompensere for alle ulemper ved overenskomstens arbeidstidsordning. Det følger av dette at personell som normalt arbeider skift etter en skiftplan med en oppholdsperiode på to uker, hvorav en uke natt og en uke dag, ikke har rett til kompensasjon etter punkt 8 annet ledd dersom vedkommende i en oppholdsperiode bare arbeider dag.
- (55) Det er ingen bestemmelser i overenskomsten som angir bestemt hvordan skiftarbeidet i en arbeidsplan skal fordeles. Dette vil normalt fordele seg med en uke natt og en uke dag, men overenskomsten utelukker ikke en annen fordeling. Dette underbygger at kompensasjonen etter punkt 7. annet ledd forholder seg til et system, og ikke til hvordan det konkret arbeides i den enkelte oppholdsperiode.
- (56) Partene har ikke fremlagt noe dokumentasjon som viser hvor ofte det er avvik fra en ordning med syv døgn natt etterfulgt av syv døgn dag. Partene er likevel enige om at dette av og til forekommer. Kompensasjon for møter mellom skiftene via nattskifttillegget blir gitt etter en systembetragtning hvor den totale kompensasjonen over tid utjevnes mellom de ansatte. Ikke alle skiftbytter krever 15 minutter og gjennomsnittlig antall nattskift vil over tid ha en naturlig variasjon.
- (57) Arbeidsretten har i tråd med flertallets syn kommet til at saksøker må gis medhold i sin påstand. De saksøkte har ikke reist innsigelser mot påstandens punkt 2. Saksøker må derfor også få medhold i kravet om dom for at arbeidsgiver er tariffrettslig forpliktet til å foreta etterbetaling overfor den berørte arbeidstakeren.
- (58) Dommen er avsagt med slik dissens som fremgår foran.

SLUTNING

1. En arbeidstaker som kun går dagskift i en oppholdsperiode, og som deltar på handovermøter på sin fritid om bord, har krav på overtid i samsvar med flyteriggoverenskomsten punkt 8 annet ledd.
2. Saksøkte dømmes til etterbetaling i samsvar med påstandens punkt 1.